Fullmäktigemotion för att utreda situationen för långtidsarbetslösa

468/00.01.02.01/2025

Stadsfullmäktige 19.03.2025 § 55

Ledamot Birgit Aittakumpu på Vänsterförbundets fullmäktigegrupps vägnar framförde följande motion som också undertecknades av fullmäktige i Socialdemokraternas fullmäktigegrupp Erolahti Anni, ledamöterna Kurimo Heli, Skaffari Laura, Murto Risto, Mustalahti Anna, Nybäck Satu och ersättarna Uotila Urpo och Poikonen Hannu Pekka från De grönas fullmäktigegrupp, ledamot Hyrkkö Hilkka och ersättare Ferin Kirsi från Centerns fullmäktigegrupp, ledamot Gutierrez Sorainen Ana Maria från Vårt Lojos fullmäktigegrupp samt ledamöterna Nelimarkka Marika, Saari Leena, Forsström Pirjo-Leena, Järvinen Juhani och ersättare Niemimaa Juha från Socialdemokraternas fullmäktigegrupp:

"Vi föreslår att Lojo stad gör en utredning av situationen för långtidsarbetslösa inom stadens sysselsättningstjänster.

Staden bör också utreda möjligheterna att ansöka om projektfinansiering för utredningen. Utredningen bör utarbetas uttryckligen med tanke på långtidsarbetslöshet.

Inom sysselsättningstjänsterna kan man se att bötesavgifterna håller på att öka. En stor del av de långtidsarbetslösa har utmaningar med arbetsförmågan. Arbetslösa som har utmaningar med arbetsförmågan behöver hjälp och handledning för att få rätt service. Tillgången till dessa tjänster ska tryggas. Arbetslösa som får FPA:s rehabilitering och sjukpension minskar på bötesavgifterna. Arbetsoförmögna sysselsätts inte, utan hänger i onödan på böteslistorna under resten av arbetskarriären.

Stadens ansvar för sysselsättningen har ökat betydligt. Utredningen ska ge staden förutsättningar att förbättra sysselsättningstjänsterna, vilket i sin tur förbättrar stadens ekonomi i och med att bötesavgifterna minskar. Att erbjuda tjänster enligt rätt behov gynnar alla. Dessutom frigör rätt riktade tjänster arbetskraftsservicens resurser till dem som riktar sig mot arbetskraftsmarknaden.”

Mer information — Förvaltningsdirektör, Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Beslutsförslag — Fullmäktige beslutar

1. att anteckna motionen som inkommen

2. att lämna motionen till stadsstyrelsen för beredning.

Beslut — Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

För kännedom — ledningens assistent Perheentupa

antecknas i förteckningen över motioner/initiativ

Sysselsättnings- och näringsnämnden 26.05.2026 § 33

Fullmäktigemotionen för att utreda situationen för långtidsarbetslösa är mycket bra och central och väsentlig med tanke på genomförandet av ansvaret för att ordna arbetskraftsservice. De kommunandelsavgifter för arbetslöshetsförmåner som nämns i motionen, det vill säga så kallade bötesavgifter, ökade i början av 2025 när den lagstiftning som reglerar dem ändrades och inledandet av kommunens betalningsandel utvidgades och tidigarelades.

Inom sysselsättningstjänsterna har man ända från början identifierat vikten av att sätta sig in i långtidsarbetslösas situationer, men å andra sidan också svårigheten att föra kundernas situationer vidare i denna kundgrupp. Många långtidsarbetslösa har på det sätt som beskrivs i motionen många slags utmaningar med arbetsförmågan samt behov av eller brist på tjänster inom socialvård-, hälsovård-, rehabiliterings- och missbrukartjänster.

Man har observerat ett tydligt behov av att identifiera utmaningar i anslutning till arbetsförmågan. Lojo stad anställde från och med 6.10.2025 en samordnare för arbetsförmågan för en visstidstjänst på två år. Samordnarens centrala uppgift är att kartlägga kundens helhetssituation, där man betonar bedömningen av förutsättningarna för sysselsättning samt stöder kunden att hitta lämpliga vägar för att framskrida även i samarbete med nätverken. Lägesbilden skapas tillsammans med kunden utifrån en intervju samt tillgängliga handlingar, utlåtanden och vid behov andra dokument som stöder bedömningen av kundens situation. Dessutom har samordnaren i uppgift att i samarbete med stadens expert på arbetsförmåga för Lojo stad utveckla en verksamhetsmodell för att skaffa arbetsprövningsplatser inom staden och i företag samt skapa en allmän bild av kundens situation med beaktande av kundens hälsotillstånd och funktionsförmåga, utbildnings- och arbetshistoria samt mål, motivation, styrkor och resurser samt hinder för sysselsättning.

I samordnarens tjänsteutbud ingår bland annat att söka arbetsprövningsplatser, samarbete med läroanstalter, hänvisning till välfärdsområdets tjänster (hälsoundersökningar för arbetslösa inklusive följebrev till läkare, social rehabilitering och vuxensocialarbete), kartläggning av lämpligheten för FPA:s tjänster och förmåner samt utredningar av arbetsförmågan som görs via företagshälsovården i Mellersta Nyland.

I det första skedet har tjänsten riktats till personer som omfattas av avgiftsandelen för stadens arbetslöshetsförmån från och med den största avgiftsklassen. År 2026 utvidgas tjänsten till att omfatta alla kundgrupper. I takt med att tjänsten framskrider strävar man efter att identifiera utvecklingsobjekt och behov samt precisera processerna och tjänsteutbudet.

Högfors stad har en sysselsättningskoordinator som i sitt arbete också har fokuserat på att gå igenom situationen för långtidsarbetslösa. I Högfors inleddes hösten 2025 en verksamhetsmodell där stadens sysselsättningskoordinator och sysselsättningsområdets ansvariga expert håller trepartssamtal med långtidsarbetslösa. En tydlig fördel med modellen är att det är möjligt att sätta sig noggrannare in i varje kunds situation och hitta en konkret sak att bearbeta och som man börjar föra vidare för varje kund som man träffar tillsammans.

Den första tyngdpunkten i sysselsättningstjänsterna i Lojo-Högfors för år 2026 är att satsa på långtidsarbetslösa och påverka kommunandelsavgifterna inom utkomstskyddet för arbetslösa. Följande har antecknats om målen:

- Den största andelen kommunandelsavgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa består av långtidsarbetslösa som varit arbetslösa över 700 arbetslöshetsförmånsdagar. I juli 2025 fanns det 754 sådana personer i Lojo och 149 i Högfors. Kommunens betalningsandel är högst i denna kundgrupp, det vill säga kommunen betalar 50 procent av den del som motsvarar grunddagpenningen för varje persons arbetslöshetsförmån.
- Målet är att gå igenom alla arbetslösa i denna högsta avgiftsklass, tillsammans med dem göra en grundlig bedömning av servicebehovet, hänvisa kunderna till rätt service och erbjuda effektiverade sysselsättningstjänster samt på så sätt förkorta listan över kommunandelsavgifter.

Genomgången av listan över kommunandelsavgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa, den så kallade listan över bötesavgifter, är en del av det regelbundna arbetet som utförs av sysselsättningsexperter och samordnaren för arbetsförmågan som sköter tjänsterna för långtidsarbetslösa. Kundernas situationer är dock mycket varierande och utöver dem som har utmaningar med arbetsförmågan är det också svårt att hitta sysselsättning i den rådande svaga arbetsmarknadssituationen för många andra kundmålgrupper, vilket gör att det inte nödvändigtvis är enkelt eller alltid möjligt att hitta individuella lösningar.

Frågor i anslutning till motionen ingår också i planeringen av verksamheten för år 2027. I tyngdpunkterna för kundarbetet inom sysselsättningstjänsterna satsar man fortfarande på att utreda situationen för långtidsarbetslösa samt på att genomföra en kundgruppsspecifik tjänst. Man kartlägger också kontinuerligt projektmöjligheterna och sysselsättningstjänsterna är beredda att ansöka om projektfinansiering när en eventuell projektutlysning öppnas.

Mer information Chef för sysselsättningsområdet Erja Kononen, erja.kononen(at)lohja.fi

Föredragande Chef för sysselsättningsområdet Kononen Erja

Beslutsförslag

Sysselsättnings- och näringsnämnden beslutar

1. att anteckna sysselsättningstjänsternas åtgärder för kännedom

2. att ärenden i anslutning till fullmäktigemotionen ska beaktas i planeringen av verksamheten för år 2027

3. att lägga fram motionen för stadsstyrelsen och vidare till stadsfullmäktige som slutbehandlad.

Beslut

Sysselsättnings- och näringsnämnden beslutade enligt förslaget.

För kännedom Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen 15.06.2026 § 229

Mer information Chef för sysselsättningsområdet Erja Kononen, erja.kononen(at)lohja.fi

Föredragande Stadsdirektör Ståhl Petra

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen beslutar

1. att anteckna för kännedom att sysselsättnings- och näringsnämnden har beslutat anteckna sysselsättningstjänsternas åtgärder för kännedom och att ärenden i anslutning till fullmäktigemotionen beaktas i planeringen av verksamheten för år 2027

2. att lägga fram följande beslutsförslag för stadsfullmäktige:

Fullmäktige beslutar att anteckna motionen som slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enligt förslaget.

För kännedom Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige 24.08.2026 § 77

Mer information Chef för sysselsättningsområdet Erja Kononen, erja.kononen(at)lohja.fi

Beslutförslag

Fullmäktige beslutar att anteckna motionen som slutbehandlad.

Beslut

Fullmäktige beslutade enligt förslaget.

För kännedom utdrag motionsställare
antecknas i förteckningen över motioner/initiativ